

Додаток
до листа Міністерства освіти
і науки України
від «26» травня 2014 р. №1/9-266

**Вимоги безпеки
для учнів під час канікул**

Методичні матеріали

1. Загальні положення

Відповідно до Положення про організацію роботи з охорони праці учасників навчально-виховного процесу в установах і навчальних закладах, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 01.08.2001 № 563, перед початком канікул у навчальних закладах проводяться інструктажі з безпеки життєдіяльності з учнями. Ці інструктажі містять правила поведінки учнів під час канікул.

Використання педагогічними працівниками загальноосвітніх навчальних закладів цих Методичних матеріалів під час проведення інструктажів з урахуванням вікових особливостей учнів дозволить ознайомити їх з ризиками та небезпекою, що можуть очікувати під час канікул, та запобігти виникненню нещасних випадків.

Інструктаж з безпеки життєдіяльності (первинний), який знайомить учнів з правилами поведінки під час канікул, проводить класний керівник перед початком канікул на виховній годині з реєстрацією у журналі реєстрації інструктажів з безпеки життєдіяльності.

Питання безпеки, які мають висвітлити педагогічні працівники під час проведення інструктажу перед початком канікул, можна розділити на такі теми.

2. Вимоги безпеки дорожнього руху, правила поведінки на автодорогах, залізниці, у транспортних засобах

Безпека учнів під час перебування на вулиці починається з безпеки дорожнього руху, оскільки вони є учасниками дорожнього руху і повинні виконувати основні правила і положення згідно з Правилами дорожнього руху України, затвердженими постановою Кабінету Міністрів України від 10.10.2001 № 1306 (зі змінами), які встановлюють єдиний порядок дорожнього руху на всій території України:

рух тротуарами та пішохідними доріжками та рух за відсутності пішохідних доріжок чи тротуарів або за межами населеного пункту;

перехід проїзджої частини вулиць;

правила руху дорогою (вулицею) на велосипеді, мопеді.

правила поведінки у залізничному транспорті та поблизу залізничних колій;

правила безпеки під час перебування в транспортних засобах (річковий, автомобільний, міський електротранспорт, метро).

3. Правила пожежної безпеки під час канікул:
використання електроприладів у побуті;
пожежі в приміщенні, лісі, правила поведінки під час пожежі.

4. Правила поведінки в громадських місцях:
перебування в громадських місцях, участь у масових заходах;
перебування на дитячих майданчиках, гойдалках.

5. Вимоги безпеки у побуті:
під час роботи на присадибній ділянці;
користування газовими приладами;
правила електробезпеки та безпечного користування електроспоживачами;
поведінка при виявленні незнайомих предметів та небезпечних речовин;
правила поведінки з незнайомими людьми;
толерантність у стосунках.

6. Правила поведінки під час екскурсій до лісу:
одяг і взуття для проведення прогулянки (експурсії) до лісу;
правила поводження у природному середовищі;
поведінка під час дощу, грози, у надзвичайних ситуаціях.

7. Правила поведінки на водних об'єктах:
правила купання дітей, які не вміють плавати;
правила безпеки під час плавання;
небезпечність гор, пов'язаних з обмеженням руху рук і ніг, хватанням і штовханням;
тривалість купання та перебування на сонці;
користування надувними матрацами кругами;
правила надання допомоги потопаючому.

8. Вимоги безпеки у разі виникнення екстремальних ситуацій, стихійних лих тощо:

у разі виникнення аварійних ситуацій;
при виникненні пожеж;
у разі виникнення надзвичайних ситуацій природного характеру (землетруси, виверження вулканів, повені, зсуви ґрунту, урагани тощо).

Про всі випадки аварійних ситуацій, аварій, нещасних випадків природного чи техногенного характеру необхідно повідомити органи місцевого самоврядування, міліцію, місцевий штаб цивільного захисту.

9. Профілактика шкідливих звичок (тютюнопаління, алкогользм, наркоманія, токсикоманія, ігроманія):

шкідливість для здоров'я вживання алкоголю, тютюнопаління; вплив постійного перебування за комп'ютером на здоров'я дітей.

10. Правила надання першої допомоги у разі настання нещасного випадку

У разі нещасного випадку, що трапився за відсутності дорослих:

- повідомити батьків телефоном;
- викликати швидку допомогу при необхідності;
- вжити заходів надання першої медичної допомоги, з якими необхідно ознайомити під час проведення інструктажу перед початком канікул.

Ці вимоги безпеки не передбачають усіх можливих небезпечних ситуацій, що призводять до нещасних випадків з учнями під час канікул. У кожному конкретному випадку учням необхідно враховувати небезпеку і діяти з метою збереження особистого життя і здоров'я.

Профілактика дитячого травматизму, навчання дітей безпеці життя і діяльності під час проведення інструктажів перед початком канікул - це запорука того, що діти добре відпочинуть і повернуться до навчання здоровими.